

Na President Henry B. Eyring

Tauturu Matamua i roto i te Peresideniraa Matamua

A rave i te ohipa ma te itoito atoa

Ua titaubhia ia tatou ia haapii i ta tatou ohipa mai ô mai i te Fatu ra, e i muri ibo, e mea ti'a ia tatou ia haa ma te itoito atoa, eiaha ia haaparuparu e e faahupehupe.

Ete mau taea'e, te mauruuru nei au ia ti'a'tu i rotopu ia outou i teie nei aru'i. E te haehaa nei to'u aau no to'u ite i to outou tavini haapa'o-maitai-raa i roto i te autahu'araa. E paraparau atu vau ia outou i teie nei pô no ni'a i te itoito i roto i te taviniraa i te Fatu. Na te tahi mau mea ta'u i ite iho nei i arata'i ia'u i taua tumu parau ra.

Te hoê o to'u ia tuatapapa-maiteraa i te buka iti apî faahiahia a te Autahu'araa a Aarona, ta te taea'e David L. Beck i paraparau a'e nei. Tei pihia *Te Rave-faaoti-raa i Ta'u Hopoi'a i te Atua*. A tai'o ai au e a feruri hohonu ai au i te mea tei titaubhia i te feia apî tane ia rave e ia riro mai, ua ite a'e ra vau e te faaite ra te reira buka iti i te mea ta te peresideni Brigham Young i fafau i te taea'e tei mau i te autahu'araa o tei itoito i roto i te taatoaraa o to'na oraraa : « Te hoê taata tei mau i te autahu'araa e o te haapa'o tamau noa i ta'na piiraa, o te oaoa tamau i te raveraa i te mau mea ta te Atua e titau nei ia'na, e o te tamau noa i roto i te oraraa i te rave i te mau ohipa atoa, e noaa ia ia'na te hamaitairaa no te farii e no te iteraa atoa nahea ia farii

i te mau mea a te Atua ia nehenehe ia'na ia ite tamau noa i te hinaaro o te Atua ».¹

Tau hepetoma i ma'iri a'e nei, ua ite au i te hoê diakono apî tei haamata i taua e'a no te itoito. Ua faaite mai to'na metua tane ia'u i te hoê hoho'a ta ta'na tamaiti i papa'i o te faaite ra i te mau ana'iraa parahiraa atoa i roto i ta ratou fare pureraa, te hoê numera no te diakono tata'itahi o te faataahia no te opere i te oro'a, e to ratou haere'a na roto i te fare pureraa no te horo'a

i te oro'a i te mau melo. Ua ataata te metua tane e o vau nei i te feruriraa e e hamani ia te hoê tamaiti, ma te ore oia i anihia, i te hoê hoho'a no te haapapû e e manuia oia i roto i ta'na taviniraa i roto i te autahu'araa.

Ua ite au i roto i to'na itoito te hoho'a no roto mai i te buka iti apî *Te Hopoi'a i te Atua*. O te haapiiraa ia i te mea ta te Fatu e tia'i ra ia outou ia rave, ia faanaho i te hoê opuaraa no te raveraa i te reira, ia faaohipa i ta outou opuaraa ma te itoito, e ia faaite atu ia vetahi ê nahea ta outou ohipa i rave i faataui ai ia outou e i haamaitai ai ia vetahi ê.

Ua hamani te diakono i taua hoho'a ra no te haapapû e e nehenehe ia'na ia rave i te mea ta te Fatu i pii ia'na ia rave. I te haamataraa i ta'na taviniraa i roto i te autahu'araa, ua haapii te Fatu ia'na ia oaoa i te « rave tamau-noa-raa i te mau mea ta te Atua e titau nei ia'na ».²

Te tahi atu mea tei arata'i ia'u ia paraparau ia outou no ni'a i te itoito i teie nei pô, o te mata'ita'iaraa ia i te hoê taata i te hopearaa no ta'na taviniraa i roto i te autahu'araa i roto i teie nei oraraa. Ua riro oia ei episekopo e piti taime. To'na piiraa matamua ei episekopo, e rave rahi mau matahiti hou vau a farerei ai ia'na, i to'na ia apîraa. I teie nei, ua paari oia, ua haamauruurua oia no te pitiraa o te taime ei episekopo. No te rahi o to'na paruparu i te pae tino i riro ai ta'na taviniraa i roto i te autahu'araa i te fifi roa.

E opuaraa râ ta'na no te rave i te

ohipa ma te itoito. I te mau sabati atoa e ua nehenehe ia'na ia haere i te pure-
raa, ua parahi oia i te ana'iraa parahiraa
fatata roa'e i te uputa i reira te rahiraa
taata e tomo mai no te pureraa oro'a.
E tae oioi oia i reira ia noaa ia'na te
hoê parahiraa vata. Ia tae mai te mau
taata tata'itahi e ite ia ratou i to'na ho-
ho'a aroha e te fariiraa poupou, mai ta
ratou i ite a parahi ai oia i ni'a ei epise-
kopo no ratou. Ua tamahanahana e ua
faateitei to'na maitai ia matou no te
mea ua ite matou i te tutavaraa ta'na i
rave no te tavini. Ua hope ta'na ohipa
ei episekopo ; aita râ ta'na taviniraa i
roto i te autahu'araa i hope.

Ua ite outou i taua mau hoho'a mai-
tai ra no te mau tavini faahiahia i roto i
te autahu'araa. I teie pô e tamata ia vau
i te parau atu ia outou i te mea ta'u i
haapii mai no ni'a ia ratou. E haamata
te reira na roto i to ratou haapiiraa i te
ite e o vai ta ratou e tavini ra e no te
aha. Ia aahia ana'e taua iteraa ra i roto i
to ratou aau na te reira ia i faaairo ia ra-
tou ei mau tavini maitai a'e.

A tahi, e paraparau ti'a'itu ia vau i
te feia api tane no te Autahu'araa a
Aarona. E hau atu ia outou i te itoito
ia ite ana'e outou i te hanahana o te
ti'aturiraa ta te Atua i tuu i ni'a iho ia
outou. Te vai nei te hoê parau poro'i
a te Peresideniraa Matamua na outou
i roto i te buka iti *Te Hopoi'a i te
Atua* : « E ti'aturiraa rahi to te Metua i
te Ao ra ia outou e e misioni faufaa
rahi ta outou no te rave. E e tauturu
ia Oia ia outou ia fariu ana'e outou
Ia'na na roto i te pure, te faaoraa i
te muhumuhuraa a te Varua. A haapa-
'o i te mau faaueraa e a haapa'o i te
mau fafauraa ta outou i rave ». ³

Ua ho'i mai o Ioane Bapetizo i te
fenua nei no te faaho'i mai i te auta-
hu'araa tei mauhia e outou te feia api
tamaroa. Ua mau oia i te mau taviri
no te Autahu'araa a Aarona. O Ioane
ta Iesu i haere atu ia bapetizohia Oia.
Ua ite Ioane e o vai tei pii ia'na. Ua
parau oia i te Fatu, « O vau ho'i ta oe
e bapetizo e ti'a'i ». ⁴

Ua ite o Ioane e ua « mau te autahu-
'araa a Aarona i te mau taviri no te utu-
uturaa o te mau melahi, e no te evanelia
no te tatarahapa, e no te bapetizo na ro-
to i te utuhiraa no te haamatararaa i te

hara » i te taima a tonono ai te Fatu ia'na
no te faatoro'a ia Iosepha Semita e ia
Olive Kaudere i te 15 no Me 1829. ⁵ Ua
ite oia e o vai tei pii ia'na e te tumu
hanahana i tonohia'i oia.

E faati'a to outou autahu'araa ia ou-
tou ia pûpû i te oro'a no te Amuraa
Maa a te Fatu i te mau melo no Ta'na
Ekalesia i teie mahana. O tera te mana
ta te Faaora i horo'a i te Tino Ahuru
ma Piti Aposetolo i roto i Ta'na taviniraa
tahuti nei. Ua na reira faahou Oia a
pii ai Oia i te mau pîpî ahuru ma piti i
muri a'e i To'na Ti'a-faahou-raa no te
arata'i i Ta'na Ekalesia.

Mai tei faaitohia i roto i te Buka a
Moromona, na te Fatu iho i horo'a i te
mau tapa'o no Ta'na tusia mure ore e
ua horo'a'itu i te naho'a taata. A hama-
na'o Ia'na e to'na faaturaa ia outou ia
rave ana'e outou i ta outou taviniraa i
roto i te autahu'araa. Ia haamana'o
ana'e outou Ia'na, e faaoti ia outou i te
rave i taua taviniraa mo'a ra, mai Ia'na
ra te huru, e ma te maitai e te haapa'o
mai Ta'na i rave. ⁶

E nehenehe te reira e riro ei hoho'a i
roto i to outou oraraa e o te faarahi i to
outou puai ia itoito i roto i te mau ohi-
pa taviniraa atoa no te autahu'araa ta te
Fatu e faaineine no outou e Ta'na e pii
atu ia outou. E tauturu ia taua faaotiraa
ra ia outou ia faaineine no te fariiraa i
te Autahu'araa a Melehizedeka tei piihia
i mutaa iho ra « te Autahu'araa Mo'a
mai te au i te Haapa'oraa a Te Tamaiti
a te Atua ». ⁷

Te hinaaro nei au i teie nei ia para-
parau atu i te mau taata tei piihia e tei
faahanahanahia no te tavini i roto i te
Autahu'araa a Melehizedeka. Mai te
au i te Autahu'araa a Aarona, ua riro te
Autahu'araa a Melehizedeka hau atu i
te hoê noa ti'aturiraa no te rave i te
mea ta te Fatu e rave. O te hoê aniraa
ia ia riro mai Ia'na ra te huru. Teie
Ta'na fafauraa :

« No te mea o tei haapa'o maitai e
ua noaa ho'i ia ratou teie nei na auta-
hu'araa e piti o tei parauhia e au, e ua
faarahi ho'i i to ratou parau-raa-hia,
ua haamo'ahia ia ratou e te Varua i te
faaapiraa i to ratou ra mau tino.

« E e riro ho'i ratou ei mau tamaiti
no Mose e no Aarona e te huaai ho'i no
Aberahama, e te ekalesia e te basileia,
e tei ma'itihia e te Atua ra.

« E teie atoa o ratou atoa o te farii i
teie autahu'araa nei, e farii atoa mai ia
ia'u nei, te na reira maira te Fatu.

« No te mea o oia o te farii mai i
ta'u mau tavini ra, ua farii atoa mai ia
ia'u nei ;

« E o oia o te farii mai ia'u nei ua fa-
rii atoa ia i to'u Metua ;

« E o oia o te farii mai i to'u Metua
ra ua farii ia i te basileia o to'u Metua ;
no reira o te mau mea atoa a to'u
Metua ra, e hope roa ia i te horo'ahia
na'na ». ⁸

Te vai nei te hoê hoho'a na roto i
te reira e horo'ahia'i taua haamaitairaa
hanahana ra i te feia atoa tei mau i te
autahu'araa. Te hoê vahi i roto i te

papa'iraa mo'a i reira te Fatu i horo'a ai i te hoho'a no tatou tei roto ia i te tufaa 107 no te Parau Haapiira e te Mau Parau Fafau :

« No reira, i teie nei a tuu atu i te mau taata atoa ia haapii mai i ta'na iho ohipa, e ia rave ho'i i te ohipa i roto i te toro'a tei faataahia no'na ra, ma te itoitoo atoa.

« O oia o te faatau noa ra e ore oia e tai'ohia ei mea au ia ti'a noa mai, e o oia o tei ore i haapii i ta'na ohipa e o tei faaite mai ia'na iho ei taata ti'a-ore-hia e ore oia e tai'ohia ei mea au ia ti'a noa mai. Oia ia. Amene ».⁹

E ti'a ia tatou ia haapii i ta tatou ohipa mai roto mai i te Fatu e i muri iho e ti'a ia tatou ia rave ma te itoitoo, eiaha roa ma te hupehupe aore râ te faatau. E mea ohie te hoho'a, e ere râ i te mea ohie i te pee. E mea ohie roa tatou i te hahi ê atu. E nehenehe te tai'oraa i te mau parau apî i te mau mahana atoa e riro i te mea hau atu i te anaanatae i te tai'oraa i te buka haapiiraa a te autahu'araa. E nehenehe te parahiraa i raro no te faafaatea e riro i te mea hau atu i te anaanatae i te faauraa i te mau fare-reiraa no te hahaere atu i te mau taata te hinaaro nei i ta tatou taviniraa i roto i te autahu'araa.

Ia ite ana'e vau e ua atea ê vau i ta'u mau hopoi'a no te autahu'araa na roto i te tahi ê atu mau mea anaanatae e ia hinaaro ana'e to'u tino i te faafaatea, e faaitoitoo ia vau ia'u iho na roto i teie parau : « A haamana'o Ia'na ». Ua riro te Fatu ei hoho'a maitai roa no tatou no te itoitoo i roto i te taviniraa i roto i te autahu'araa. O Oia to tatou tapena. Ua pii Oia ia tatou. E haere Oia i mua ia tatou. Ua ma'iti Oia ia tatou ia pee atu Ia'na e

ia afa'i mai ia vetahi na muri ia tatou.

Te haamana'o nei au Ia'na i teie ahi-ahi e te î nei to'u aau i te oto. Teie te pô mahana maa hou te sabati no te Pasa e haamana'o ai tatou i To'na Ti'a-faahou-raa. Te haamana'o nei au i To'na hoho'a i te mau mahana na mua'e i to'na poheraa.

No to'na here i To'na ra Metua e no tatou, ua faati'a Oia Ia'na iho ia mauui hau atu i te maraahia e te taata tahuti nei. Ua faaite mai Oia ia tatou te tahi o te mau mea ta te tusia mure ore i titau Ia'na. Te haamana'o nei outou i te mau parau :

« No te mea inaha, ua faaoroma'i au, o te Atua, i teie nei mau mea no te taata'toa, ia ore ratou ia roohia i te mae mai te mea e e tatarahapa ratou ;

« Tera râ maite mea e aita ratou e tatarahapa ia roohia ratou i te mamae rahi e ti'a'i ia au i ta'u i faaroroma'i ra ;

« Na te reira mamae rahi i faatupu i roto ia'u, oia o te Atua, o tei hau a'e i te mau mea atoa ra, i te rurutaina no te mauui, e ua tahe maira te toto na te mau poa'toa, e ua mauui i te tino e te varua atoa ho'i – E ua hinaaro ho'i ia ore au ia inu i te au'a maramara e oriorio atu –

« Area râ, ei hanahana to te Metua, e ua inu vau e ua faaoti ho'i i ta'u mau faaineineraa i te tamarii a te taata nei ».¹⁰

Mai ni'a mai i te satauro i Kalavari, ua parau mai te Faaora, « ua oti ».¹¹ I muri iho ua faaru'e mai To'na Varua i To'na tino, e ua tuuhia to'na tino tahu-ti i roto i te hoê menema na roto i te here. Ua haapii Oia ia tatou i te hoê haapiiraa na roto i te ohipa Ta'na i rave i roto i na mahana e toru i roto i te ao varua, hou To'na Ti'a-faahou-raa, ta'u e

haamana'o i te mau taime atoa e mana'o ai au e ua oti ia'u i te rave i te tahi mau ohipa fifi i roto i Ta'na taviniraa e ua ti'a ia'u ia faafaatea.

Te horo'a mai nei te hi'oraa o te Faaora ia'u te itoitoo no te tape'a e tae noa'tu i te hopea. Ua oti ta'na mau ohipa i roto i te oraraa tahuti nei, ua tomo atu râ Oia i roto i te ao varua ma te faaotiraa ia tamau noa i te rave i Ta'na ohipa hanahana no te faaora i te mau varua. Ua faanaho Oia i te ohipa a te mau varua haapa'o maitai no te faaora ia ratou o te nehenehe â ia farii i te aroha o te noaa na roto i Ta'na tusia tarae-hara. A haamana'o na i te mau parau i roto i te tuhaa 138 o te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau :

« Inaha râ, mai rotopu mai i te feia parau-ti'a, ua faanahonaho ihora Oia i to'na mau nuu taata e ua faataa ihora i ta'na mau ve'a, o tei faaahuhia i te puai e te mana, e ua faaue atu ra ia ratou ia haere e ia afa'i te maramarama o te evanelia ia ratou o te faaea ra i roto i te poiri, e tae noa'tu i te mau varua atoa o te taata nei ; e mea na reira ho'i te evanelia i te poro-raa-hia i te feia pohe.

« E ua haere atu ra te mau ve'a i ma'itihia no te faaite i te mahana mau o te Fatu e no te faaite i te ti'amâraa o te feia e tape'ahia ra e o tei ruuruuhia, e ia ratou atoa o te ti'a ia tatarahapa i ta ratou mau hara e o te ti'a ia farii i te evanelia ».¹²

Ia haamana'o ana'e tatou Ia'na, e mea ohie ia ia pato'i atu i te faahemaraa no te hinaaroraa ia faafaatea i te raveraa i te tuhaa ohipa a te autahu'araa. Ua ti'a roa ia tatou ia haamana'o Ia'na i teie mahana, no reira ua haere mai tatou i ônei no te haapii i ta tatou mau hopoi'a, ma te hinaaro papû ia rave i te mea ta tatou i fafau i te rave, ma te itoitoo. E no To'na hi'oraa, e mau papû ia tatou e tae noa'tu i te hopea i te mau hopoi'a Ta'na i horo'a mai ia tatou i roto i teie oraraa, e ia rave i te faaotiraa e rave i te hinaaro o To'na Metua e amuri noa'tu, mai Ta'na i na reira e e na reira noa nei â.

E Ekalesia teie a te Fatu. Ua pii e ua ti'aturi Oia ia tatou noa'tu ua ite Oia i to tatou mau paruparu. Ua ite Oia i te mau tamataraa ta tatou e faaruru. Na te tavinii-tamau-raa e na roto i Ta'na tusia

Taraehara e nehenehe ia tatou e hinaaro i te mea Tà'na e hinaaro e ia riro ei taata e ti'a ia tatou ia riro no te haamaitai i te feia ta tatou e tavini No'na. A tavini ai tatou Ia'na i te roaraa o to tatou oraraa e ma te itoito e tauihia ia tatou. E riro tamau noa ia tatou mai Ia'na ra te huru.

Ua ite au i te faaiteraa o taua semeiora i roto i te mau oraraa o Tà'na mau tavini. Ua ite au i te reira i na hepeto ma i ma'iri a'e nei i roto i te piha o te hoê melo o te autahu'araa haapa'o maitai.

Ua matau vau ia'na ei diakono, ei metua tane, ei episekopo e ei melo no te hoê peresideniraa titi. Ua hi'opo'a noa vau e rave rahi mau matahiti i to'na itoito i roto i te taviniraa i te mau tamarii a te Atua na roto i to'na autahu'araa.

Ua haati to'na utuafare ia'na i roto i to'na piha faafaacaraa. Te ataata ra oia, ma te ahuhia i te ahuhia uouo, te pereue, e te taamu arapo'a. Ua maere roa vau, ua haere atu ho'i au i reira no te mea ua faaitehia mai ia'u e te farii nei oia i te hoê rapauraa mau i te hoê ma'i tei ore â i ora atu ra.

Ua farii mai oia ia'u mai ta'na i farii noa na i te tahi atu mau hanere taata i roto i te roaraa o te hoê taviniraa a te autahu'araa, ma te ataata. Ua haere mai au no te tauturu ia'na i roto i te mau tamataraa ta'na e faaruru ra, tera râ mai tei ite pinepinehia i roto i te taviniraa a te autahu'araa, o vau tei haapihia e tei tauturuhia.

Ua parahi e ua parau ha'uti noa mau. Ua faaite mai oia e nahea to'na metua tane haapa'oraa i to'u metua vahine a faatata ai oia i te pohe. Aita roa'tu vau i ite i te reira. Ua ite a'e ra vau e ua haapii mai oia i to'na apîraa ra na roto mai i to'na metua tane autahu'araa itoito e nahea ia poihere. Ua faatupu mai taua mana'o ra ia'u i te maururu no te mau taime a rave ai au i ta'u mau tamaiti no te mau hahareraa a te autahu'araa no te haamaitai e no te tahaanahana ia vetahi ê.

I muri mai i te tahi nau minuti, ua ani maru noa mai oia, « e mea ti'a anei ia'u ia ani atu ia oe ia horo'a mai i te hoê haamaitairaa ? Na to'na peresideni titi tahito, i piha'i iho oia i te taviniraa

e rave rahi mau matahiti, i faatahinu i to'na upoo i te hinu o tei haamo'ahia na roto i te mana o te Autahu'araa a Melehizedeka.

A haamau ai au i te haamaitairaa, ua haapihia vau na te Varua maitai i te hoê tuhaa o te mea ta te Fatu i rave na no teie taea'e haapa'o tei mau i te autahu'araa. Ua mâ oia, ua tamâhia ta'na mau hara. Ua tauihia to'na natura taata ia hinaaro i te mea ta te Faaora e hinaaro. Aita oia e mata'u i te pohe. Te hinaaro o to'na aau ia ora ia oia no te tavini i to'na utuafare e i te tahi atu mau tamarii a to tatou metua i te Ao ra o te hinaaro nei ia'na.

Ua ho'i atu vau i taua pô ra ma te maururu no to'u iteraa i te maitai o te Fatu i to'na tavini autahu'araa itoito ti'aturi-hia. Ua haataui oia i to ratou mau aau ia hinaaro i te mea Tà'na e hinaaro e ia rave i te ohipa Tà'na e rave.

E faaoti vau i teie nei na roto i teie a'o i te mau tavini autahu'araa a te Fatu. A feruri hohonu e ma te itoito i te mau papa'iraa mo'a e i te mau parau a te mau peropheta ora. A pure onoono noa i te Varua Maitai ia heheu mai ia outou te natura o te Atua te Metua e Tà'na Tamaiti here. A taparu ia faaite te Varua ia outou te mea ta te Fatu e hinaaro nei ia outou ia rave. A opua i te rave i te reira. A fafau atu Ia'na e e haapa'o outou. A rave ma te papû maitai e tae noa'tu e ua oti te mea Tà'na i ani ia outou ia rave. E i muri iho a pure no te haamaururu no te rave'a no te tavini e ia ite i te

mea ta outou e rave i muri iho.

Te faaite papû atu nei au e te ora nei to tatou Metua i te Ao ra e Iesu Mesia. E na taata hanahana raua o tei ti'a faahou o te here nei ia tatou e te ara nei i ni'a ia tatou. Ua faaho'i mai te mau ve'a no te ra'i mai i te mau taviri no te autahu'araa i te peropheta ra Iosepha Semita. Ua faataehia mai te reira mau taviri na roto i te hoê reni mutu ore i te peresideni Thomas S. Monson. Te mauhia nei taua mau taviri ra e te mau aposetolo tata'itahi e ora nei.

Te vaiho nei au i ta'u haamaitairaa ia outou e ia nehenehe ia outou ia ite na roto i te Varua i te hanahana o te ti'aturiraa e te mau fafauaraa ta outou i farii ei mau tavini faatoro'ahia no te autahu'araa i roto i te Ekalesia mau a te Fatu, i te i'oa mo'a o Iesu Mesia, amene. ■

TE MAU NOTA

1. *Te mau Haapiiraa a te mau Peresideni o te Ekalesia* : Brigham Young, (1997), 128.
2. *Te mau Haapiiraa* : Brigham Young, 128.
3. *Rave-faaoti-raa i Ta'u Hopoi'a* : Na tei mau i te Autahu'araa a Aarona (buka iti, 2010), 5.
4. Mataio 3:14.
5. Hi'o Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 13.
6. Hi'o 3 Nephi 20:3-9.
7. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 107:3 ; hi'o ato Alama 13:1-9.
8. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 84:33-38.
9. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 107:99-100.
10. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 19:16-19.
11. Ioane 19:30.
12. Te Parau Haapiiraa e te Mau Parau Fafau 138:30-31.

